

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4171/2018
04.04.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца Удружења ... "АА" са седиштем у ..., чији је пуномоћник Слободан Доклестић, адвокат из ..., против тужених ББ, ..., ВВ, ... и ГГ, ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Марић, адвокат из ..., ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 1370/18 од 01.03.2018. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж 1370/18 од 01.03.2018. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду П 4834/17 од 15.12.2017. године, овај суд се огласио апсолутно ненадлежним за поступање у овој правној ствари, у ставу првом, другом, трећем, четвртм и седмом петитума тужбеног захтева, па је у том делу тужба тужиоца одбачена. Ставом другим изреке одбачена је тужба у ставу петом петитума, као преурањена и у ставу шестом петитума тужбеног захтева, као неразумљива.

Допунским решењем Вишег суда у Београду П 4834/17 од 21.12.2017. године одбачен је предлог за одређивање привремене мере обезбеђења новчаног потраживања, којим је тражено да се наложи туженима да без одлагања прекину и обуставе примену вишестраних међубанкарских провизија код плаћања „...“ кредитним и платним картицама и „...“ и „...“ дебитним картицама у Републици Србији, осим уз изричито и унапред прибављено одобрење Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије, у складу са чланом 12. Закона о заштити конкуренције (појединачно изузеће од забране).

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 1370/18 од 01.03.2018. године, ставом првим изреке одбијене су жалбе тужиоца и потврђено је решење Вишег суда у Београду П 4834/17 од 15.12.2017. године, у ставу првом изреке, као и у делу става другог изреке којим је одбачена тужба у погледу одлучивања о ставу шестом петитума и допунско решење Вишег суда у Београду П 4834/17 од

21.12.2017. године. Ставом другим изреке укинута је решење Вишег суда у Београду П 4834/17 од 15.12.2017. године, у делу става другог у ком је одбачена тужба у погледу одлучивања о ставу петом петитума.

Против наведеног другостепеног решења, у правноснажном делу, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијаног решења, у смислу члана 408. у вези члана 420. став 1. и 6. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, у даљем тексту: ЗПП) Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према стању у списима, тужилац је 21.08.2017. године поднео тужбу ради утврђења и накнаде штете, изазване противправним понашањем тужених који су, кршећи прописе о заштити конкуренције и заштити потрошача проузроковали значајне штетне последице у интересу потрошача у Републици Србији. Тужбеним захтевом је тражено да се утврди да су тужени у периоду од 22.05.1992. године до дана доношења пресуде спроводили противправно понашање које ограничава конкуренцију на тржишту Републике Србије, које је супротно члану 10. Закона о заштити конкуренције Републике Србије, тиме што су утврдили минималну цену коју трговци - малопродавци у Републици Србији морају платити својим банкама прихватиоцима, ради прихватања плаћања платним картицама у њиховим малопродајним објектима путем утврђивања минималних вишестраних међубанкарских провизија код плаћања „...“ брендираним потрошачким кредитним и платним картицама и „...“ и „...“ дебитним картицама. Даље је тражено да се туженима наложи да, без одлагања, прекину понашање које представља повреду Закона о заштити конкуренције, да им се наложи да не смеју да понове понашање које представља повреду Закона о заштити конкуренције нити да предузму било које друго понашање које има исти или једнак циљ или ефекат, а нарочито да утврђују или дефинишу вишестране међубанкарске провизије за плаћање платним картицама, осим уз изричито унапред прибављено одобрење Комисије за заштиту од конкуренције Републике Србије или Народне банке Србије. Тражено је да се наложи Народној банци Србије да, без одлагања, обавести све банке и платне установе у Србији о пресуди и налазима које садржи, те да обезбеди спровођење пресуде од стране свих банака и платних установа у Републици Србији. Тражено је и да се обавезу тужени да као солидарни дужници плате на посебан наменски рачун тужиоца, на име накнаде штете потрошачима у Републици Србији, износ од 6.000.000,00 динара, по основу накнаде штете коју су тужени проузроковали потрошачима у Републици Србији спровођењем незаконитог понашања које је проузроковало увећање нивоа малопродајних цена у Србији, јер су трговци- малопродавци поднели додатни трошак прекомерних

трговачких накнада које плаћају банкама ради прихватања плаћања платним картицама на потрошаче кроз подизање нивоа њихових малопродајних цена. Тражено је да се наложи пословној банци код које је отворен посебан наменски рачун да по пријему средстава из члана 5. петитума након исплате пуномоћницима адвокатске награде и накнаде трошкова у складу са уговором закљученим са тужиоцем, у складу са заједничком инструкцијом тужиоца и министарства Републике Србије надлежног за послове финансија или заштиту потрошача у Републици Србији, изврши исплату свих средстава са посебног наменског рачуна, са припадајућим каматама, свим пунолетним држављанима Републике Србије, који су уписани у бирачки списак у тренутку исплате у подједнаким износима. Такође је тражено да се обавезу тужени да, као солидарни дужници, о свом трошку објаве увод и изреку пресуде, без икаквог коментара и без одлагања у првом наредном издању листа "...“ по правноснажности пресуде. Тужилац је у тужби поставио и предлог за одређивање привремене мере обезбеђења новчаног потраживања, којом би се наложило туженима да без одлагања прекину и обуставе примену вишестраних међубанкарских провизија код плаћања „...“ кредитним и платним картицама и „...“ и „...“ дебитним картицама у Републици Србији, осим уз изричито и унапред прибављено одобрење Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије, у складу са чланом 12. Закона о заштити конкуренције (појединачно изузеће од забране).

Код оваквог стања ствари, правилно су нижестепени судови применом одредби чланова Закона о заштити конкуренције, цитираних у образложењу првостепеног решења, оценили да је суд апсолутно ненадлежан за одлучивање о захтевима постављеним у ставовима првом, другом, трећем, четвртном и седмом петитума тужбе и да последично суд није надлежан да одлучи о предложеној привременој мери, као и да је тужба у ставу шестом петитума неразумљива, због чега су тужба у наведеном делу и предлог за одређивање привремене мере, применом одредби чл. 16. став 2. и 101. став 5. у вези члана 293. ЗПП, одбачени.

У смислу одредби чл. 20, 21, 34, 38, 40. и 56. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 51/2009 и 95/2013) Комисија за заштиту конкуренције је самостална и независна организација која врши јавна овлашћења у складу са овим законом, има статус правног лица и за свој рад одговора Народној скупштини. Надлежна је да, између осталог, према правилима општег управног поступка, решава о правима и обавезама учесника на тржишту у складу са законом и одређује управне мере у складу са овим законом.

У конкретном случају тужилац је тужбом тражио да парнични суд утврди постојање повреде конкуренције на тржишту Републике Србије и да на основу утврђења такве повреде наложи туженима прекид понашања за које сматрају да представља повреду конкуренције, односно забрану понављања истог понашања, да на основу повреде наложи Народној банци предузимање мера ради спречавања повреде конкуренције, објављивање пресуде којом се утврђује повреда конкуренције, као и да одреди привремену меру којом би се спречило наступање ненадокнадиве штете услед предузимања аката повреде конкуренције.

За одлуку о овим захтевима о повреди конкуренције искључиво је надлежна Комисија за заштиту конкуренције у смислу одредаба Закона о заштити конкуренције, а о правилности и законитости решења Комисије којим је утврђена

повреда конкуренције одлучује Управни суд, за случај покретања управног спора, како су то правилно оценили нижестепени судови.

Правилно је оцена нижестепених суда да је тужба неразумљива у делу којим је тражено да се наложи пословној банци, код које је отворен посебан наменски рачун, да по пријему средстава из члана 5. петитума, након исплате пуномоћницима адвокатске награде и накнаде трошкова у складу са уговором закљученим са тужиоцем, у складу са заједничком инструкцијом тужиоца и министарства Републике Србије надлежног за послове финансија или заштиту потрошача у Републици Србији, изврши исплату свих средстава са посебног наменског рачуна, са припадајућим каматама, свим пунолетним држављанима Републике Србије, који су уписани у бирачки списак у тренутку исплате у подједнаким износима.

И по оцени Врховног касационог суда, тужба у погледу овог захтева не садржи број рачуна са кога треба да се врши исплата, број рачуна на који треба да се врши уплата, не садржи одређене, односно одредиве износе које тужилац потражује, не садржи ни назив банке којој треба дати налог за пренос средстава, а није ни одређено лице од кога се престација тражи у корист трећих лица која нису странке у спору, нити је тужилац доставио доказ да је овлашћен да поднесе тужбу у име свих лица у чију корист тражи извршење, због чега је тужба и у овом делу захтева одбачена.

Неосновани су наводи ревизије да осим суда у парничном поступку, не постоји други орган у Републици Србији који је надлежан да одлучује о повредама конкуренције на тржишту, а нарочито не да је Комисија за заштиту конкуренције искључиво надлежна за поступање и одлучивање о таквом захтеву. Ово због тога што је напред наведеним одредбама Закона о заштити конкуренције предвиђена искључива надлежност Комисије да одлучује о повредама конкуренције, одредбама чланова 33.-70. истог Закона су прописана правила о покретању поступка испитивања повреде конкуренције пред Комисијом и правила о поступку одлучивања о поднетим пријавама, а одредбама чл. 71-73. истог Закона су прописана правила о надлежности Управног суда за испитивање законитости коначног решења Комисије.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 414. став 1, у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић